COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.7.2025
COM(2025) 414 final

2025/0229 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1173 al Consiliului din 13 iulie 2021 privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului[1], de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488 al Consiliului[2], instituie întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță și stabilește misiunea și obiectivele acesteia. Misiunea întreprinderii comune este de a dezvolta, implementa, extinde și menține în Uniune un ecosistem bazat pe o infrastructură agregată, securizată și hiperconectată de talie mondială de servicii și date pentru supercalcul și calcul cuantic, de a susține producția și adoptarea de sisteme inovatoare și competitive de supercalcul orientate spre cerere și axate pe utilizatori, pe baza unui lanț de aprovizionare menit să asigure disponibilitatea componentelor, tehnologiilor și cunoștințelor și să limiteze riscul de perturbări, și de a susține dezvoltarea unei game largi de aplicații optimizate pentru aceste sisteme, precum și de a extinde utilizarea acestei infrastructuri de supercalcul și calcul cuantic la un număr mare de utilizatori publici și privați și de a susține dubla tranziție și dezvoltarea unor competențe-cheie în domeniile științei și industriei la nivel european.

Începând din 2021, când a fost adoptat Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului, domeniul inteligenței artificiale (IA) a înregistrat progrese tehnice enorme și a devenit un domeniu strategic esențial și extrem de competitiv la nivel mondial. În special, modelele generale de IA de mari dimensiuni au devenit vectori esențiali ai competitivității economice și ai inovării. Ele au devenit esențiale pentru creșterea productivității în diverse sectoare și transformă întregi lanțuri valorice, determinând astfel modul în care va fi captată valoarea economică în viitor. Următoarea generație de modele de IA de avangardă ar urma să deblocheze un salt în materie de capabilități către o inteligență artificială generală (IAG) capabilă să abordeze sarcini extrem de complexe și diverse, egalând capacitățile umane. Regiunile capabile să dezvolte și să pună în aplicare aceste modele de IA la scară largă vor juca un rol de lider în inovarea la nivel mondial și vor atrage cele mai mari talente. În același timp, sectoarele aflate în avangarda științei și a industriei, cum ar fi biotehnologia, clima, IA aplicată în industria auto și industria aerospațială, necesită resurse informatice substanțiale pentru a întreprinde descoperiri științifice majore și inovații industriale bazate pe IA.

În urma adoptării pachetului de măsuri privind inovarea în domeniul inteligenței artificiale[3] în februarie 2024, Regulamentul (UE) 2021/1173 a fost modificat în iunie 2024, creând un nou pilon de activități pentru întreprinderea comună EuroHPC, care îi permite să achiziționeze, să modernizeze și să exploateze fabrici de IA.

Cele mai avansate dintre aceste fabrici de IA din Europa vor fi echipate cu supercalculatoare cu până la 25 000 de procesoare IA avansate, care vor permite doar dezvoltarea de modele de IA de nivel mediu. Prin urmare, sunt necesare investiții semnificative pentru a extinde capacitățile informatice ale Europei la un nivel superior.

---

1 Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului din 13 iulie 2021 privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488 (JO L 256, 19.7.2021, p. 3).

2 Regulamentul (UE) 2018/1488 al Consiliului din 28 septembrie 2018 privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (JO L 252, 8.10.2018, p. 1).

3 https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/news/commission-launches-ai-innovation-package-support-artificial-intelligence-startups-and-smes.

La 9 aprilie 2025, Comisia a lansat Planul de acțiune privind continentul IA[4][5] pentru a poziționa Europa ca lider mondial în domeniul IA. Un pilon central al acestei strategii este stimularea infrastructurii la nivel european pentru antrenarea modelelor avansate de IA, ducând conceptul de fabrici de IA din 2024 la nivelul următor.

Se preconizează că dezvoltarea următoarei generații de modele de IA de avangardă va necesita instalații la scară largă, care să depășească cu cel puțin de trei până la patru ori numărul celor mai avansate procesoare IA disponibile în cele mai puternice fabrici de IA, ținând seama în același timp de capacitatea energetică, precum și de eficiența energetică, de utilizarea eficientă a apei și de circularitate. Acestea vor fi capabile să dezvolte, să antreneze și să implementeze modele și aplicații de IA foarte mari la o scară fără precedent (de exemplu, modele de IA de ordinul a sute de mii de miliarde de parametri).

Gigafabricile de IA vor oferi o infrastructură de calcul IA de talie mondială pentru cercetători, antreprenori, sectorul public și industriile europene. Ele consolidează industria europeană, permit dezvoltarea unor soluții IA complet noi și asigură competitivitatea și suveranitatea UE ca continent al IA, în conformitate cu Busola pentru competitivitate[6]. Interesul public de a investi împreună cu actorii din industrie în gigafabricile de IA constă în extinderea și consolidarea infrastructurii europene de calcul al IA, astfel încât următoarea generație de modele și aplicații de IA pentru uz științific, public și industrial să poată fi dezvoltată, implementată și pusă în aplicare în Europa. La fel ca fabricile de IA, gigafabricile de IA vor fi deschise cercetătorilor, părților interesate din sectorul public, start-upurilor și industriei din toate statele membre, în condiții de acces specifice.

Mecanismele existente în cadrul Regulamentului (UE) 2021/1173 nu sunt pe deplin echipate în prezent pentru a sprijini înființarea gigafabricilor de IA. Prin urmare, este necesară o modificare specifică pentru a oferi Întreprinderii comune EuroHPC temeiul juridic necesar pentru a putea îndeplini angajamentele privind înființarea de gigafabrici de IA în Europa. Modificarea va mandata în continuare în mod specific întreprinderea comună să desfășoare activități pentru înființarea gigafabricilor de IA, ținând seama, în același timp, de particularitățile acestora.

De asemenea, modificarea oferă ocazia de a introduce dispoziții strategice referitoare la tehnologiile cuantice, în conformitate cu Strategia europeană privind tehnologiile cuantice. Tehnologiile cuantice, care includ informatica, comunicația, detectarea și metrologia cuantică, apar ca un domeniu strategic pentru Uniune, cu potențialul de a remodela industriile-cheie și aplicațiile societale și de a avea un impact major asupra competitivității industriale și a suveranității tehnologice a Uniunii. Uniunea a realizat investiții substanțiale în acest domeniu. În prezent, este necesar să se coordoneze și să se pună în aplicare în continuare o agendă paneuropeană de cercetare, inovare și industrializare cuantică, care să valorifice punctele forte existente și să alinieze toate eforturile în jurul unor priorități comune. Devine din ce în ce mai important ca Europa să își transpună excelența științifică și potențialul de inovare în oportunități reale de piață și să contribuie astfel la obiectivele Busolei pentru competitivitate.

Această modificare consolidează mandatul actual al Întreprinderii comune EuroHPC privind

---

4 Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Planul de acțiune privind continentul IA, COM/2025/165 final.

5 Regulamentul (UE) 2024/1732 al Consiliului.

6 https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/competitiveness-compass_ro.

tehnologiile cuantice, și anume:

- sprijinirea dezvoltării unui ecosistem cuantic european complet, care să acopere cercetarea, inovarea, implementarea infrastructurii, competențele și capacitățile industriale;
- asigurarea de sinergii între infrastructurile HPC cuantice și cele clasice, în special pentru sistemele hibride, simulări și platforme de codezvoltare;
- promovarea suveranității tehnologice a Europei, prin consolidarea capacităților în ceea ce privește componentele generice cuantice și prin reducerea dependențelor în domenii critice;

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Obiectivul prezentei propuneri este de a extinde domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2024/1732 al Consiliului pentru a permite Uniunii să răspundă noilor evoluții tehnologice și imperative strategice, și anume extinderea semnificativă a capacității de calcul optimizate a IA în Europa, precum și de a alinia statele membre în jurul priorităților comune în domeniul tehnologiilor cuantice prin remedierea fragmentării existente a programelor din domeniul tehnologiilor cuantice între țările din Uniune.

- **Coerența cu alte domenii de politică ale Uniunii**

Prezenta propunere este pe deplin conformă cu alte politici ale Uniunii, în special cu politicile adoptate în cadrul priorității Comisiei „O Europă prosperă și competitivă”.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Temeiul juridic al întreprinderii comune este reprezentat de articolul 187 și de articolul primul alineat 188 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Principiul subsidiarității se aplică în măsura în care propunerea nu intră în sfera competenței exclusive a Uniunii.

Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului vizează principiul subsidiarității, deoarece obiectivele sale, și anume consolidarea capacităților de cercetare și inovare, achiziționarea de supercalculatoare și de calculatoare cuantice și accesul la infrastructura de calcul de înaltă performanță, calcul cuantic și date în întreaga Uniune prin intermediul unei întreprinderi comune, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, ci, mai degrabă, pentru a evita suprapunerile inutile, a menține masa critică și a asigura utilizarea optimă a finanțării publice, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii.

Pentru a sprijini ambițiile în materie de leadership industrial și Planul de acțiune privind continentul IA, Regulamentul de instituire a întreprinderii comune necesită o modificare specifică care să permită Întreprinderii comune EuroHPC să țină seama de particularitățile gigafabricilor de IA și să pună în aplicare strategia UE privind tehnologiile cuantice.

Având în vedere natura tehnologiilor cuantice și a IA și amploarea investițiilor necesare pentru gigafabricile de IA și tehnologiile cuantice, pentru a menține avantajul Europei în ceea

ce privește aceste tehnologii critice, acest obiectiv poate fi realizat numai printr-o acțiune comună la nivelul Uniunii.

- **Proporționalitate**

Modificarea propusă respectă principiul proporționalității prevăzut la articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

- **Alegerea instrumentului**

Pentru crearea și exploatarea unei întreprinderi comune la care participă Uniunea, este necesar un regulament al Consiliului, la care se propune în prezent o modificare.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificările adecvării legislației existente**

Aceasta este o modificare a unui regulament existent. Modificarea specifică propusă a Regulamentului (UE) 2021/1173 al Consiliului este singura modalitate de a îndeplini angajamentul politic anunțat de președinta von der Leyen la Summitul privind IA din februarie 2025 de a înființa gigafabricile de IA, precum și de a pune în aplicare Strategia UE privind tehnologiile cuantice. Nu a fost efectuată nicio evaluare ex post sau evaluare a impactului.

- **Consultări cu părțile interesate**

Părțile interesate au fost consultate pe larg în sensul modificărilor referitoare la gigafabricile de IA:

– o dezbatere cu statele participante la EuroHPC în cadrul consiliului de conducere al EuroHPC;

– discuții structurate cu principalii actori publici și privați relevanți pentru inițiativă, inclusiv reprezentanți guvernamentali, întreprinderi din Uniune și internaționale, instituții private și de finanțare publică, cum ar fi Grupul Băncii Europene de Investiții;

– o cerere de exprimare a interesului care se derulează în perioada 9 aprilie – 20 iunie 2025. Această cerere a încurajat transmiterea de idei din întreaga Europă, contribuind la identificarea potențialelor consorții și la colectarea informațiilor necesare pentru a perfecționa cadrul pentru dezvoltarea gigafabricilor de IA.

Având în vedere caracterul foarte specific al modificărilor aduse regulamentului, care mandatează deja Întreprinderea comună EuroHPC să acționeze în domeniul IA și al tehnologiilor cuantice, nu este necesar să se efectueze o evaluare a impactului.

În ceea ce privește tehnologiile cuantice, modificarea reflectă contribuțiile colectate prin intermediul cererii publice de contribuții desfășurate în cadrul pregătirii Strategiei europene privind tehnologiile cuantice.

Această consultare, lansată de Comisia Europeană, a colectat contribuții din partea unui spectru larg de părți interesate, inclusiv organizații de cercetare, reprezentanți ai industriei, autorități naționale și societatea civilă, și a subliniat importanța unei acțiuni coordonate a Uniunii pentru a sprijini dezvoltarea unui ecosistem cuantic cuprinzător. Printre prioritățile-cheie identificate se numără: investiții pe termen lung în cercetare, dezvoltarea infrastructurii, competențe și educație, implementare industrială și colaborare internațională.

De asemenea, au fost primite contribuții suplimentare prin intermediul următoarelor două canale:

– o dezbatere cu reprezentanții Grupului (la nivel de experți) de coordonare în domeniul tehnologiei cuantice[7], la care participă toate statele membre;

– interacțiuni intense cu grupurile de lucru la nivel de experți din toate statele membre care au fost înființate sub coordonarea Grupului de coordonare pentru tehnologia cuantică. Grupurile de lucru la nivel de experți au publicat un raport[8] care prezintă un set de priorități strategice comune și recomandări care orientează dezvoltarea tehnologiilor cuantice în Europa.

Aceste contribuții au ajutat la fundamentarea includerii tehnologiilor cuantice în prezentul amendament, asigurând coerența cu așteptările părților interesate și cu direcția strategică mai amplă a Uniunii în domeniul tehnologiilor digitale.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Fonduri suplimentare din programul Orizont Europa, din Mecanismul pentru interconectarea Europei și din programul „Europa digitală” vor fi canalizate către Întreprinderea comună EuroHPC pentru a înființa gigafabricile de IA și a pune în aplicare strategia Uniunii privind tehnologiile cuantice.

5. ALTE ELEMENTE

- **Explicație detaliată cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii**

Modificarea regulamentului lărgește domeniul de aplicare al acestuia pentru a extinde obiectivul întreprinderii comune legat de dezvoltarea și funcționarea gigafabricilor de IA în Europa, care vor fi agregate cu fabricile de IA.

Obiectivul abordează considerațiile și cerințele unice asociate cu instalarea unor astfel de infrastructuri de date și de calcul ale IA la scară ultralargă, necesare pentru antrenarea și implementarea unor modele și aplicații de IA de foarte mari dimensiuni în Uniune. Ar trebui clarificat faptul că modificările introduc includerea gigafabricilor de IA în domeniul de aplicare al regulamentului.

Această modificare răspunde evoluțiilor tehnologice majore din domeniul IA care au avut loc de la intrarea în vigoare a regulamentului inițial în 2021 și de la modificarea anterioară din 2024.

Aceste evoluții se reflectă în articolele modificate din regulament. Articolul 2 alineatul (3d) prezintă definiția gigafabricii de IA.

Articolul 3 alineatul (2) litera (h) prezintă noul său obiectiv de a sprijini instituirea unor gigafabrici de inteligență artificială, în sprijinul dezvoltării în continuare a unui ecosistem de inteligență artificială extrem de competitiv și inovator în Uniune.

Articolul 4 alineatul (1) litera (i) definește noul pilon de activitate al întreprinderii comune privind gigafabrica de IA.

[7] https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=ro&groupID=3629.

[8] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/shaping-european-strategy-quantum-technology-main-orientations-and-recommendations.

Articolul 5 este modificat pentru a reflecta majorarea și utilizarea contribuției financiare a Uniunii.

Se introduce articolul 12b pentru a reglementa amplasarea unei gigafabrici de IA, condițiile de eligibilitate a consorțiilor public-private care doresc să găzduiască gigafabrici de IA, normele referitoare la ponderea și condițiile acordării fondurilor Uniunii și ale statelor participante la EuroHPC care contribuie la instituirea gigafabricilor de IA, criteriile de evaluare pentru selecția gigafabricilor de IA, criteriile pentru perioada de acces public etc.

Articolul 16 alineatul (1) se modifică pentru a permite utilizarea supercalculatoarelor EuroHPC pentru aplicații civile și de securitate.

Modificarea va ține seama totodată de punerea în aplicare a strategiei europene privind tehnologiile cuantice de către întreprinderea comună EuroHPC.

Se adaugă o nouă definiție [articolul 2 punctul 19a], care introduce conceptul de „centru național de competențe cuantice”, înțeles ca o entitate juridică sau un consorțiu înființat într-o țară participantă, care oferă acces la tehnologii, instrumente, servicii și infrastructuri cuantice. Aceste centre urmăresc să sprijine utilizatorii din industrie, mediul academic și administrațiile publice și să promoveze dezvoltarea competențelor, formarea, colaborarea în rețea și activitățile de informare legate de tehnologia cuantică.

Articolul 3 alineatul (1) se modifică pentru a prezenta misiunea actualizată a întreprinderii comune de a susține producția și adoptarea de sisteme inovatoare și competitive de supercalcul orientate spre cerere și axate pe utilizatori. Articolul 3 alineatul (2) litera (fa) prezintă noul obiectiv al întreprinderii comune de a sprijini cercetarea științifică și aplicată și inovarea de ultimă generație în domeniul tehnologiilor cuantice.

Modificarea adaugă, de asemenea, o nouă literă (j) la articolul 4 alineatul (1), care instituie un pilon al tehnologiilor cuantice care abordează întregul ecosistem european cuantic, inclusiv calculul cuantic, simularea, comunicația, detectarea și metrologia cuantică.

Sfera de aplicare a acțiunilor acoperă:

- cercetarea științifică și inovarea tehnologică în domeniile tehnologiilor cuantice;
- industrializarea și extinderea tehnologiilor cuantice, inclusiv sprijinirea start-upurilor și a inovării disruptive;
- dezvoltarea unei rețele de centre naționale de competență cuantică, adoptarea aplicațiilor cuantice în sectoare strategice și standardizarea;
- dezvoltarea competențelor și mobilitatea, promovând o forță de muncă robustă și favorabilă incluziunii în domeniul tehnologiei cuantice;
- o cooperare internațională aliniată la politica externă a Uniunii.

Pentru a ajuta Întreprinderea comună EuroHPC să pună în aplicare strategia privind tehnologia cuantică, articolul 4 din anexă introduce noțiunea de grup consultativ pentru strategia privind tehnologia cuantică, iar articolul 14b din aceeași anexă detaliază sarcinile preconizate de Grupul consultativ pentru strategia privind tehnologia cuantică.

2025/0229 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1173 al Consiliului din 13 iulie 2021 privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 187 și articolul 188 primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

Având în vedere avizul Parlamentului European[9],

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[10],

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială („Regulamentul privind inteligența artificială”) urmărește să îmbunătățească funcționarea pieței interne prin stabilirea unui cadru juridic uniform, în special pentru dezvoltarea, comercializarea și utilizarea inteligenței artificiale în conformitate cu valorile Uniunii.

(2) Începând din 2021, când a fost adoptat Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului, domeniul inteligenței artificiale (IA) a înregistrat progrese tehnice enorme și a devenit un domeniu extrem de strategic și disputat la nivel mondial. Uniunea Europeană se află în avangarda eforturilor de sprijinire a inovării responsabile în domeniul IA, prin orientarea inovării, stabilirea de mecanisme de protecție și dezvoltarea guvernanței globale.

(3) Modelele generale de IA de mari dimensiuni au devenit vectori esențiali ai competitivității economice și ai inovării. Ele au devenit esențiale pentru creșterea productivității în diverse sectoare și transformă întregi lanțuri valorice, determinând astfel modul în care va fi captată valoarea economică în viitor. Următoarea generație de modele de IA de avangardă ar urma să deblocheze un salt în materie de capabilități către o inteligență artificială generală (IAG) capabilă să abordeze sarcini extrem de complexe și diverse, egalând capacitățile umane. Regiunile capabile să dezvolte și să pună în aplicare aceste modele de IA la scară largă vor juca un rol de lider în inovarea la nivel mondial și vor atrage cele mai mari talente. În același timp, sectoarele aflate în avangarda științei și a industriei, cum ar fi biotehnologia, clima, industria auto, apărarea, spațiul și industria aerospațială, necesită resurse informatice substanțiale pentru a întreprinde descoperiri științifice majore și inovații industriale bazate pe IA. Sinergiile dintre aceste activități și cele întreprinse de alte programe ale Uniunii, cum ar fi Programul spațial al UE, vor fi exploatate, cu garanții adecvate pentru a proteja interesele strategice ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(4) Cele mai avansate dintre fabricile de IA din Europa vor fi echipate cu supercalculatoare cu până la 25 000 de procesoare IA avansate, care vor permite doar dezvoltarea de modele de IA de nivel mediu. Prin urmare, sunt necesare investiții semnificative pentru a extinde capacitățile informatice ale Europei la un nivel superior.

---

9 JO C , , p. .

10 JO C […], […], p. […]

(5) La 9 aprilie 2025, Comisia a lansat Planul de acțiune privind continentul IA[11] pentru a poziționa Uniunea ca lider mondial în domeniul IA. Un pilon central al acestei strategii este stimularea infrastructurii la nivel european pentru antrenarea modelelor avansate de IA, ducând conceptul de fabrici de IA din 2024 la nivelul următor.

(6) Se preconizează că dezvoltarea următoarei generații de modele de IA de avangardă va necesita instalații la scară largă, care să depășească cu cel puțin de trei până la patru ori numărul celor mai avansate procesoare IA disponibile în cele mai puternice fabrici de IA, ținând seama în același timp de capacitatea energetică, precum și de eficiența energetică, de utilizarea eficientă a apei și de circularitate. Mecanismele existente în cadrul Regulamentului (UE) 2021/1173 nu sunt echipate în prezent pentru a sprijini înființarea și funcționarea gigafabricilor de IA. Prin urmare, este necesară o modificare specifică pentru a oferi întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (denumită în continuare „întreprinderea comună”) temeiul juridic necesar pentru a putea îndeplini angajamentele privind înființarea și funcționarea gigafabricilor de IA în Europa.

(7) Consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii este din ce în ce mai vitală pentru competitivitatea și autonomia sa strategică pe termen lung. Într-adevăr, inteligența artificială are potențialul de a accelera descoperirea științifică și de a consolida capacitățile de cercetare în toate domeniile. Prin urmare, este esențial ca utilizatorii privați și publici ai IA, în special IMM-urile și întreprinderile în curs de extindere din Uniune să beneficieze de infrastructuri de supercalcul de nivel mondial pentru a susține și a promova poziția de lider a Europei în domeniul cercetării și inovării.

(8) Busola pentru competitivitate a Comisiei Europene, adoptată la 29 ianuarie 2025, identifică tehnologiile strategice, inclusiv tehnologiile cuantice și calculul de înaltă performanță, drept piloni esențiali pentru a asigura suveranitatea tehnologică, reziliența economică și poziția de lider mondial a Europei. Busola subliniază necesitatea unor investiții coordonate și a dezvoltării ecosistemelor în cercetare, infrastructură, industrie și competențe pentru a consolida competitivitatea Uniunii în aceste domenii.

(9) În completarea acesteia, Strategia europeană privind tehnologiile cuantice, care va fi adoptată în iulie 2025, stabilește un cadru cuprinzător pentru accelerarea cercetării cuantice, a inovării, a industrializării și a implementării tehnologiilor și infrastructurilor cuantice. Scopul său este de a construi un ecosistem cuantic durabil și competitiv, care să acopere calculul, comunicația, detectarea și metrologia, punând un accent puternic pe dezvoltarea competențelor, precum și pe cooperarea internațională.

(10) Având în vedere importanța politică a acestei inițiative, sumele alocate inițial din programul Orizont Europa, din programul Europa digitală și din Mecanismul pentru interconectarea Europei ar trebui majorate pentru a permite Uniunii să își atingă obiectivul, sub rezerva disponibilității bugetare.

(11) Având în vedere evoluțiile tehnologice rapide din domeniu și adaptarea politicii Uniunii în domeniul IA, în următorii ani ar putea fi necesară o posibilă finanțare suplimentară semnificativă din partea Uniunii pentru gigafabricile de IA. Având în vedere acest context politic specific, ar trebui să fie posibil să se încredințeze

[11] https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/news/commission-sets-course-europes-ai-leadership-ambitious-ai-continent-action-plan.

întreprinderii comune o finanțare suplimentară din partea Uniunii care să depășească cuantumurile prevăzute la articolul 5 alineatul (1). Unei astfel de contribuții suplimentare ar trebui să îi corespundă o contribuție cel puțin egală din partea membrilor întreprinderii comune, alții decât Uniunea.

(12) Pentru a accelera dezvoltarea gigafabricilor de IA în întreaga Uniune, statele membre pot decide să își utilizeze alocările rămase în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) pentru a-și finanța contribuțiile naționale la gigafabricile de IA. În acest scop, statelor membre ar trebui să li se permită să furnizeze contribuții întreprinderii comune în scopul sprijinirii proiectelor privind gigafabricile de IA.

(13) Contribuțiile suplimentare ale Uniunii la gigafabricile de IA din alte programe, care nu sunt enumerate la articolul 5 alineatul (1), ar trebui, de asemenea, să fie posibile, prin semnarea unor acorduri de contribuție ad-hoc specifice, sub rezerva unei contribuții proporționale din partea unuia sau mai multor membri ai întreprinderii comune, alții decât Uniunea. O descriere clară a utilizării preconizate a fondurilor încredințate, precum și un calendar pentru punerea în aplicare se includ în acordurile de contribuție corespunzătoare, în conformitate cu programul de lucru relevant al Comisiei.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE) 2021/1173 se modifică după cum urmează:

(1) Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(2) se adaugă următorul punct 3c:

3c. „gigafabrică de inteligență artificială” sau „gigafabrică de IA” înseamnă o instalație la scară largă de ultimă generație, cu o capacitate suficientă pentru a gestiona întregul ciclu de viață – dezvoltare, antrenare, reglaj fin și inferență la scară largă – al unor modele și aplicații de IA de foarte mari dimensiuni, care furnizează o infrastructură de servicii de supercalcul, care este compusă din capacitatea de calcul optimizată pentru IA, o infrastructură a centrului de date de suport (inclusiv stocare de mare capacitate și colaborare în rețea), medii securizate dedicate de acces la cloud pentru utilizatorii de cloud și servicii de suport securizate specializate orientate către IA pentru operațiunile sale avansate și care este susținută de un sistem de alimentare cu energie sustenabil din punctul de vedere al mediului.

(3) se adaugă următorul punct 3d:

3d. „consorțiu de gigafabrici de inteligență artificială” sau „consorțiu de gigafabrici de IA” înseamnă o asociație de entități juridice înregistrate în mod corespunzător în Uniune care se reunesc într-un consorțiu cu scopul de a înființa și de a exploata o gigafabrică de IA și de a specifica rolurile și responsabilitățile respective ale acestor entități pe durata de viață a gigafabricii de IA sau o nouă entitate juridică înființată în scopul înființării și exploatării unei gigafabrici de IA, care are o formă juridică recunoscută în orice stat membru. Consorțiul de gigafabrici de IA se înființează pentru o durată minimă de cinci ani. Unul sau mai mulți dintre partenerii privați ai acestui consorțiu pot participa ca membri privați ai întreprinderii comune.

(4) se adaugă următorul punct 3e:

3e. „coordonator al gigafabricii de IA” înseamnă o entitate juridică, înregistrată în mod corespunzător în Uniune și existentă în mod valabil în temeiul legislației unui stat membru de stabilire, care este autorizată din punct de vedere juridic să reprezinte consorțiul de gigafabrici de IA și care are capacitatea juridică și autoritatea de a încheia, de a executa și de a derula acordul de găzduire a gigafabricii de IA; coordonatorul gigafabricii de IA își are sediul în Uniune și se află sub controlul, direct sau indirect, al entităților juridice sau al persoanelor fizice stabilite în Uniune, prin participații în capitalurile proprii sau prin alte mijloace, astfel cum sunt definite în capitolul IV din Regulamentul (UE) 2024/1624 și în principiile relevante ale dreptului Uniunii în materie de concurență. Coordonatorul poate fi, de asemenea, o entitate-gazdă existentă care reprezintă un stat participant care este un stat membru sau un consorțiu-gazdă de state participante.

(5) se adaugă următorul punct 3f:

3f. „acord de găzduire a gigafabricii de IA” înseamnă un acord administrativ între întreprinderea comună și coordonatorul gigafabricii de IA pentru găzduirea și exploatarea unei gigafabrici de IA.

(6) se adaugă următorul punct 3g:

3g. „entitate-gazdă a gigafabricii de IA” înseamnă o entitate juridică ce a fost desemnată de consorțiul de gigafabrici de IA să găzduiască și să exploateze o gigafabrică de IA și serviciile sale și care este stabilită într-un stat participant care este un stat membru.

(7) se adaugă următorul punct 3h:

3h. „acord de cooperare cu gigafabrica de inteligență artificială” este un acord între întreprinderea comună și o țară terță care specifică condițiile de acces la gigafabricile de IA pentru entitățile juridice aflate, direct sau indirect, prin participații în capitalurile proprii sau prin alte mijloace, sub controlul entităților juridice sau ale persoanelor fizice stabilite în țara terță respectivă.

(8) se adaugă următorul punct 19a:

19a. „centru național de competențe cuantice” înseamnă o entitate juridică sau un consorțiu de entități juridice, stabilit într-un stat participant, care oferă utilizatorilor din industrie, inclusiv IMM-uri, mediului academic și administrațiilor publice, la cerere, acces la tehnologii, instrumente, aplicații și servicii cuantice, precum și la infrastructuri cuantice naționale sau europene și care oferă expertiză, competențe, formare, colaborare în rețea și comunicare.

(9) Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(10) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

Misiunea întreprinderii comune este de a dezvolta, instala, extinde și menține în Uniune un ecosistem de infrastructură agregată, securizată și hiperconectată de talie mondială de servicii și date pentru supercalcul și calcul cuantic. De asemenea, susține producția și adoptarea de sisteme inovatoare și competitive de supercalcul, orientate spre cerere și axate pe utilizatori, precum și a unor tehnologii și sisteme cuantice bazate pe un lanț de aprovizionare care să asigure componente, tehnologii și cunoștințe care să limiteze riscul de perturbări și care să asigure dezvoltarea unei game largi de aplicații optimizate pentru aceste sisteme; întreprinderea are totodată misiunea de a extinde utilizarea respectivei infrastructuri de supercalcul la un număr

mare de utilizatori publici și privați și de a susține dubla tranziție și dezvoltarea unor competențe-cheie în domeniile științei și industriei la nivel european.

(11) La alineatul (2) se adaugă următoarea literă (fa):

(fa) sprijinirea cercetării științifice și aplicate de ultimă generație și a inovării în domeniul tehnologiilor cuantice, a tranziției acestora de la laborator la fabrică, precum și a implementării, adoptării și integrării lor în infrastructuri cuantice de talie mondială, pentru construirea unui ecosistem cuantic dinamic, inovator și rezilient în întreaga UE și pentru asigurarea poziției de lider în domeniul științei și industriei, a competitivității, a autonomiei strategice și a suveranității tehnologice a Uniunii în domeniul informaticii, al comunicației și al detectării cuantice.

(12) La alineatul (2) litera (h) se înlocuiește cu următorul text:

(h) dezvoltarea și exploatarea fabricilor de inteligență artificială și sprijinirea înființării și a accesului la gigafabrici de inteligență artificială și la serviciile acestora, pentru susținerea dezvoltării în continuare a unui ecosistem de inteligență artificială extrem de competitiv și inovator în Uniune.

(13) Alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

Întreprinderea comună contribuie la protejarea intereselor Uniunii atunci când achiziționează supercalculatoare și când susține dezvoltarea și adoptarea de tehnologii, sisteme și aplicații cuantice și de calcul de înaltă performanță. Aceasta face posibilă o abordare bazată pe coproiectare în vederea achiziționării supercalculatoarelor de talie mondială, protejând în același timp securitatea lanțului de aprovizionare al tehnologiilor și sistemelor achiziționate. Acesta contribuie la autonomia strategică a Uniunii, sprijină dezvoltarea de tehnologii și aplicații care consolidează lanțurile europene de aprovizionare cu tehnologii cuantice și de calcul de înaltă performanță și promovează integrarea acestora în sisteme care răspund unui număr mare de nevoi științifice, societale, de mediu și industriale, precum și unor nevoi în materie de securitate.

(14) Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(15) la alineatul (1) se adaugă următoarea literă (i):

(i) pilonul „gigafabrică de IA”, care acoperă activitățile gigafabricilor de IA, care, în cadrul funcționării lor, pot fi conectate la rețeaua EuroHPC de fabrici de inteligență artificială pentru a asigura integrarea fără sincope și schimbul de cunoștințe în ecosistemul european de inteligență artificială; acest pilon include următoarele activități:

(i) furnizarea unei infrastructuri de calcul bazat pe inteligența artificială de talie mondială pentru cercetătorii, antreprenorii și industriile europene;

(ii) facilitarea dezvoltării de noi soluții de inteligență artificială în toate sectoarele publice și private și

(iii) asigurarea competitivității și suveranității Uniunii ca continent al inteligenței artificiale.

(16) la alineatul (1) se adaugă următoarea literă (j):

(j) pilonul „tehnologii cuantice”, care abordează întregul ecosistem cuantic și domeniile de aplicare ale calculului și simulării cuantice, ale comunicației cuantice și ale detectării și metrologiei cuantice, asigurând securitatea și reziliența lanțului de

aprovizionare cuantic și a tehnologiilor generice ale acestuia. Activitățile se referă, printre altele, la:

(a) cercetare și inovare științifică și tehnologică: promovarea excelenței în cercetare în domeniile științei și tehnologiei cuantice.

(b) tranziția de la laborator la fabrică și dezvoltarea ecosistemului: sprijinirea dezvoltării și implementării de infrastructuri cuantice de ultimă generație; promovarea industrializării tehnologiilor cuantice prin sprijinirea adoptării aplicațiilor cuantice în principalele sectoare publice și industriale, asigurând transpunerea progreselor din toate domeniile cuantice în aplicații reale, inclusiv dezvoltarea de piețe-lider; promovarea standardelor europene și internaționale și sprijinirea dezvoltării și a creării de rețele de centre naționale de competență cuantică în întreaga Europă.

(c) competențe și talente: dezvoltarea unei forțe de muncă competitive și favorabile incluziunii în domeniul cercetării și ingineriei cuantice prin inițiative coordonate în materie de educație, formare și mobilitate, în discipline și domenii tehnice esențiale legate de domeniul cuantic.

(d) cooperare internațională: dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul tehnologiilor cuantice pentru a soluționa provocările științifice și societale globale, în conformitate cu obiectivele de politică externă și cu angajamentele internaționale ale Uniunii.

(17) Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(18) Alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

Contribuția financiară a Uniunii la întreprinderea comună, inclusiv creditele SEE, este de până la 3 972 300 000 EUR, cuantum care include 92 000 000 EUR pentru costurile administrative, cu condiția ca respectivului cuantum să îi corespundă contribuții cel puțin egale din partea statelor participante, și este împărțită orientativ după cum urmează:

(a) până la 1 660 000 000 EUR prin programul Orizont Europa;

(b) până la 2 012 300 000 EUR prin programul Europa digitală;

(c) până la 300 000 000 EUR prin Mecanismul pentru interconectarea Europei.

(19) La alineatul (1) se adaugă un nou paragraf:

Fondurile suplimentare din Orizont Europa, programul Europa digitală și Mecanismul pentru interconectarea Europei pot completa contribuția Uniunii menționată la primul paragraf, cu condiția ca cuantumurilor suplimentare să le corespundă contribuții cel puțin egale din partea unuia sau mai multor membri ai întreprinderii comune, alții decât Uniunea. Această contribuție suplimentară a Uniunii este dedicată exclusiv pilonului menționat la articolul 4 alineatul (1) litera (i). Aceste fonduri suplimentare nu se iau în considerare la calcularea contribuției financiare maxime a Uniunii.

(20) Alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

Pot fi alocate întreprinderii comune fonduri suplimentare prin orice program al Uniunii diferit de cele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, care să vină în completarea fondurilor menționate la alineatul (1), pentru a sprijini pilonii săi de

activitate menționați la articolul 4, cu excepția celor menționați la articolul 4 alineatul (1) litera (a). Aceste fonduri suplimentare nu se iau în considerare la calcularea contribuției financiare maxime a Uniunii.

(21) Se adaugă un nou alineat (4a):

Pentru contribuțiile încredințate întreprinderii comune în conformitate cu alineatele (3) și (4) de la prezentul articol, se aplică cerințele de la articolul 158 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. În cazul în care aceste contribuții suplimentare ale Uniunii sunt legate de pilonul menționat la articolul 4 alineatul (1) litera (i), unul sau mai mulți membri, alții decât Uniunea, aduc contribuții suplimentare proporționale cu cuantumul contribuțiilor Uniunii.

(22) Alineatul (6) se elimină.

(23) Alineatul (7) se elimină.

(24) Alineatul (8) se elimină.

(25) Se adaugă următorul articol 12b:

„Articolul 12b”

Gigafabrica de inteligență artificială

1. Se înființează o gigafabrică de IA într-un stat membru. Aceasta este susținută financiar printr-un parteneriat între Uniune și unul sau mai multe state participante, reprezentate prin intermediul întreprinderii comune, și un consorțiu de gigafabrici de IA, care poate include unul sau mai mulți furnizori de infrastructură tehnologică, reprezentați legal de un coordonator al gigafabricii de IA.

2. Participarea la un consorțiu de gigafabrici de IA a unor entități juridice din state neparticipante poate face obiectul unor restricții sau excluderi în cazul în care o astfel de participare este considerată contrară activelor, intereselor, autonomiei sau securității strategice a Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/695, cu Regulamentul (UE) 2021/694 și cu Regulamentul (UE) 2021/1153, cererea de exprimare a interesului pentru selectarea unui consorțiu de gigafabrici de IA poate limita participarea în cadrul consorțiul menționat la entitățile juridice stabilite numai în statele participante sau la entitățile juridice stabilite în anumite țări asociate din programul-cadru Orizont Europa, din programul Europa digitală și din orice program de finanțare relevant ulterior al Uniunii sau stabilite în alte țări terțe, pe lângă statele participante. Restricțiile și excluderile menționate la prezentul alineat nu se aplică, în principiu, entităților juridice stabilite în țări terțe care au semnat un acord de cooperare cu gigafabrici de IA sau un acord similar cu Uniunea. Cererea de exprimare a interesului pentru selectarea unei gigafabrici de IA poate specifica faptul că entitățile juridice din alte țări terțe pot fi eligibile cu condiția să respecte cerințele care trebuie îndeplinite de entitățile juridice respective pentru a garanta protecția intereselor de securitate ale Uniunii și ale statelor membre și pentru a asigura protecția informațiilor din documentele clasificate. Respectivele cerințe se stabilesc în programul de lucru.

3. Consorțiul de gigafabrici de IA beneficiază de furnizarea explicită a unui document justificativ adecvat care să dovedească angajamentul statului membru în care este stabilită entitatea-gazdă a gigafabricii de IA sau al autorităților competente ale statelor participante la consorțiul de gigafabrici de IA.

4. Contribuția financiară a Uniunii menționată la articolul 5 acoperă până la 17 % din investițiile în cheltuielile de capital (CAPEX) ale infrastructurii globale de calcul a gigafabricii de IA sau pentru o achiziție preconvenită a perioadei garantate de acces la gigafabrica de IA echivalentă cu o capacitate închiriată a CAPEX. Unul sau mai multe state participante ar trebui să aibă o contribuție cel puțin egală cu cea a Uniunii. Investiția rămasă, precum și cheltuielile operaționale (OPEX) ale gigafabrici de IA sunt acoperite de consorțiul de gigafabrici de IA.

5. O fabrică de IA selectată se poate extinde în mod substanțial pentru a deveni gigafabrică de IA. În acest caz, sprijinul financiar al Uniunii deja acordat pentru această fabrică de IA este considerat ca făcând parte din contribuția Uniunii la CAPEX ale infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA. Acordul de găzduire a fabricii de inteligență artificială menționat la articolul 10 se modifică în consecință, după caz. Investiția suplimentară în fabrica de inteligență artificială în cauză pentru a deveni gigafabrică de IA, precum și cheltuielile operaționale (OPEX) ale gigafabricii de IA sunt acoperite de consorțiul de gigafabrici de IA.

6. Statele participante care sunt state membre pot, de comun acord cu întreprinderea comună, să își canalizeze contribuțiile voluntare respective, inclusiv cele menționate la alineatul (4) de la prezentul articol și orice altă contribuție suplimentară față de acestea, în total sau parțial, pentru o anumită gigafabrică de IA prin intermediul întreprinderii comune, care apoi gestionează și eliberează aceste fonduri către gigafabrica de IA desemnată, în numele lor.

7. Întreprinderea comună deține partea din infrastructura de calcul a gigafabricii de IA care corespunde contribuției Uniunii specificate la alineatele (4) și (5). Durata acestui drept de proprietate sau a capacității închiriate menționate la alineatul (4) este de cel puțin cinci ani de la începerea funcționării gigafabricii de IA și este specificată mai în detaliu în acordul de găzduire a gigafabricii de IA. Această durată se prelungește în cazul unei modernizări substanțiale a infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA. Fără a aduce atingere procesului de lichidare a întreprinderii comune, astfel cum se menționează la articolul 23 alineatul (4) din statut, acest drept de proprietate se transferă în conformitate cu acordul de găzduire a gigafabricii de IA sau se prelungește pentru o perioadă convenită, în condițiile specificate în acordul de găzduire a gigafabricii de IA. În cazul transferului dreptului de proprietate către consorțiul de gigafabrici de IA, valoarea reziduală a infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA se transformă în drepturi de acces echivalente pentru Uniune. În cazul în care nu există un transfer de proprietate către consorțiul de gigafabrici de IA în conformitate cu acordul de găzduire, ci o decizie privind dezafectarea, costurile relevante sunt suportate de consorțiul de gigafabrici de IA.

8. Drepturile de acces ale Uniunii și ale statelor participante la gigafabrica de IA sunt direct proporționale cu contribuțiile lor financiare respective la CAPEX ale infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA sau la achiziționarea garantată preconvenită a perioadei de acces la gigafabrica de IA.

9. Consiliul de conducere al întreprinderii comune stabilește:

   (a) condițiile perioadei de accesare care revine Uniunii a gigafabricilor de IA;

   (b) normele specifice privind condițiile de accesare a gigafabricilor de IA care se referă la alocarea perioadei de accesare pentru proiectele și activitățile considerate strategice pentru Uniune.

10. La stabilirea condițiilor pentru perioada de accesare care revine Uniunii în temeiul alineatului (9), consiliul de conducere se asigură că accesul:

(a) este acordat utilizatorilor care își au reședința, sunt stabiliți sau se află într-un stat membru sau într-o țară terță asociată la programul Europa digitală, la programul Orizont Europa sau la Mecanismul pentru interconectarea Europei;

(b) este gratuit pentru utilizatorii entităților de drept public. De asemenea, este gratuit pentru utilizatorii industriali în ceea ce privește aplicațiile legate de activități de cercetare și inovare finanțate prin programul Orizont Europa, prin programul Europa digitală sau prin Mecanismul pentru interconectarea Europei certificate printr-o „marcă de excelență” în cadrul programului Orizont Europa sau al programului Europa digitală, precum și în ceea ce privește activitățile de inovare private ale IMM-urilor și ale întreprinderilor în curs de extindere;

(c) include resurse de calcul rezervate în mod specific pentru proiectele de cercetare finanțate de UE, asigurând o disponibilitate garantată și prioritatea în materie de planificare.

11. Consiliul de conducere monitorizează cota din perioada de accesare care revine Uniunii pentru diferitele tipuri de utilizatori, definită la alineatul (10) litera (a). În cazul în care există un dezechilibru semnificativ între diferitele tipuri de utilizatori și cerere în ceea ce privește cotele din perioada de accesare, acesta ia măsurile corective adecvate pentru a remedia acest dezechilibru.

12. Contribuțiile din partea Uniunii sau a statelor participante fac obiectul unor condiții care asigură protecția intereselor strategice ale Uniunii. Condițiile specifice menționate la prezentul alineat sunt prevăzute într-un acord specific privind găzduirea gigafabricii de IA între întreprinderea comună și consorțiul de gigafabrici de IA. Acordul de găzduire a gigafabricii de IA este guvernat de legislația Uniunii, completată, pentru orice aspect care nu este reglementat de prezentul regulament sau de alte acte juridice ale Uniunii, de legislația statului membru în care este stabilită entitatea-gazdă. Acordul de găzduire a gigafabricii de IA:

(a) stabilește în detaliu structura de proprietate și de guvernanță a gigafabricii de IA;

(b) include dispoziții care asigură o examinare și un control eficace al gigafabricii de IA de către Uniune pentru a proteja activele, interesele, autonomia sau securitatea strategică a Uniunii;

(c) precizează contribuțiile financiare ale Uniunii, ale statelor participante și ale partenerilor publici și/sau privați ai consorțiului de gigafabrici de IA, inclusiv perioada de accesare garantată a gigafabricii de IA menționată la alineatul (8), după caz, și durata acesteia;

(d) precizează, dacă este cazul, orice alte interese ale Uniunii care rezultă din orice investiții ale Uniunii reglementate de acorduri de investiții specifice între consorțiul de gigafabrici de IA și InvestEU;

(e) stabilește condițiile de eligibilitate pentru utilizatorii din afara Uniunii ai unei gigafabrici de IA; acestea trebuie să respecte aceleași condiții ca și condițiile de eligibilitate specificate la alineatul (2);

(f) stabilește condițiile detaliate de acces pentru utilizatorii din Uniune și modalitățile contabile ale perioadelor de accesare a serviciilor gigafabricii de IA;

(g) precizează calitatea serviciilor oferite utilizatorilor întreprinderii comune atunci când exploatează gigafabrica de IA, astfel cum se prevede în acordul privind nivelul serviciilor inclus în acordul privind găzduirea gigafabricii de IA;

(h) stabilește modalitățile de achiziționare, exploatare și utilizare a datelor și a infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA, inclusiv cerințele utilizatorilor din sectorul public, după caz; în cazul în care consorțiul de gigafabrici de IA include unul sau mai mulți furnizori de infrastructuri tehnologice, acordul privind găzduirea gigafabricii de IA include furnizarea unor garanții extinse privind conflictele de interese în ceea ce privește acești furnizori;

(i) precizează condițiile pentru transferul de proprietate menționate la alineatul (7), după caz;

(j) detaliază prelungirea dreptului de proprietate sau a perioadei de accesare garantate preconvenite, după caz, și condițiile de retragere treptată pentru gigafabrica de IA, după caz;

(k) precizează condițiile în materie de răspundere pentru exploatarea gigafabricii de IA, după caz;

(l) specifică obligația gigafabricii de IA de a prezenta consiliului de conducere, până la data de 31 ianuarie a fiecărui an, un raport de audit și date privind utilizarea perioadelor de accesare acordate Uniunii în exercițiul financiar precedent;

(m) conține o clauză de arbitraj, în sensul articolului 272 din TFUE, care acordă Curții de Justiție a Uniunii Europene competență în raport cu toate aspectele care fac obiectul acordului de găzduire.

13. Gigafabrica de IA include un organism de guvernanță publică, alcătuit din reprezentanți ai Comisiei și ai statelor participante, care oferă finanțare publică pentru gigafabrica de IA specifică. Fără a aduce atingere gestionării și autonomiei operaționale a consorțiului de gigafabrici de IA și pentru a asigura alinierea la obiectivele de interes public care stau la baza finanțării publice, următoarele elemente necesită aprobarea prealabilă explicită din partea organismului de guvernanță publică desemnat:

(a) orice propuneri de acorduri de accesare încheiate cu entități din țări terțe care pot ridica semne de întrebare cu privire la activele, interesele, autonomia sau securitatea strategică a Uniunii;

(b) modificări substanțiale ale structurii juridice și financiare sau ale controlului, care afectează interesele Uniunii sau pe cele ale statelor participante, cum ar fi o modificare a proprietății sau a controlului final asupra gigafabricii de IA, orice relocare a activelor critice în afara Uniunii sau orice decizie majoră de restructurare financiară;

(c) modificarea semnificativă a scopului strategic al gigafabricilor de IA.

14. În urma unei cereri de exprimare a interesului, este selectat consorțiul de gigafabrici de IA de consiliul de conducere al întreprinderii comune printr-un proces echitabil și transparent, cu sprijinul unui grup de experți independenți și al unei instituții financiare acreditate numite de consiliul de conducere pentru evaluare, pe baza, printre altele, a următoarelor criterii:

(a) Evaluarea tehnică:

(1) Obiectivele și calitatea tehnică a propunerii

(2) Calitatea planului de lucru

(3) Calitatea infrastructurii fizice, informatice și de rețea

(4) Sustenabilitate și eficiență energetică

(5) Experiența și know-how-ul consorțiului în ceea ce privește înființarea unor instalații la scară largă similare.

(b) Impactul potențial:

(1) Calitatea serviciilor, inclusiv securitatea și credibilitatea

(2) Impactul asupra ecosistemului european de IA

(3) Valoarea adăugată a UE

(c) Fezabilitatea financiară:

(1) Angajamentele în materie de investiții ale statelor participante și ale consorțiului de gigafabrici de IA

(2) Calitatea și viabilitatea financiară a modelului de afaceri propus (inclusiv obligația de diligență care trebuie îndeplinită de instituția financiară acreditată desemnată)

15. În cazul în care consorțiul nu include unul sau mai mulți furnizori de infrastructură tehnologică, furnizorii gigafabricii de IA sunt selectați de consorțiul de gigafabrici de IA pe baza unui caiet de sarcini echitabil și transparent care să țină seama de specificațiile generale ale sistemului și, în special, de cerințele utilizatorilor din sectorul public, furnizate de Uniune în cererea de exprimare a interesului și specificate mai în detaliu în acordul de găzduire a gigafabricii de IA. Selecția se bazează pe criterii echitabile, deschise și transparente și asigură, de asemenea, valoarea adăugată a UE și abordează securitatea și reziliența lanțului de aprovizionare. Ofertanții selectați respectă condițiile de eligibilitate specificate la alineatul (2).

16. Întreprinderea comună poate încheia contracte-cadru pentru furnizarea de componente esențiale și cu cerere ridicată, cum ar fi procesoare IA avansate. Consorțiile de gigafabrici de IA pot utiliza contractele-cadru menționate la prezentul alineat pentru achizițiile lor.

(26) Articolul 16 se modifică după cum urmează:

(27) Alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

Fără a aduce atingere articolului 17 alineatul (9), utilizarea supercalculatoarelor EuroHPC este posibilă pentru utilizatori din sectorul public și din cel privat. Cu excepția supercalculatoarelor EuroHPC de nivel industrial, utilizarea lor este în principal destinată cercetării și inovării care intră sub incidența programelor de finanțare publică, aplicațiilor din sectorul public și activităților de inovare private ale IMM-urilor, după caz.

Anexă

Anexa se modifică după cum urmează:

(28) Articolul 3 din anexă se modifică după cum urmează:

(29) Se modifică alineatul (2).

Orice solicitare a unui stat membru sau a unei țări terțe asociate la programul Orizont Europa sau la programul Europa digitală de a deveni membru al întreprinderii comune se adresează consiliului de conducere. Țările candidate furnizează o acceptare scrisă a prezentului statut și a oricăror alte prevederi care reglementează funcționarea întreprinderii comune. Candidații trebuie, de asemenea, să își prezinte motivația pentru solicitarea statutului de membru în cadrul întreprinderii comune și să indice modul în care strategia lor națională privind supercalculul sau tehnologiile cuantice este aliniată la obiectivele întreprinderii comune. Consiliul de conducere evaluează solicitarea, ținând seama de relevanța și de valoarea adăugată potențială a candidatului pentru îndeplinirea misiunii și a obiectivelor întreprinderii comune, și poate decide să solicite clarificări referitoare la candidatură înainte de aprobarea solicitării.

(30) Articolul 4 din anexă se modifică după cum urmează:

(31) la alineatul (1) se adaugă următoarea literă (d):

(d) grupul consultativ pentru strategia cuantică.

(32) Articolul 5 din anexă se modifică după cum urmează:

(33) se introduce următorul alineat (3):

(3) Pentru pilonul de activități „tehnologie cuantică”, statele participante numesc un reprezentant din partea autorităților lor competente în domeniul tehnologiilor cuantice.

(34) Articolul 6 din anexă se modifică după cum urmează:

(35) se adaugă următorul alineat (5a):

(5a) Pentru sarcinile menționate la articolul 7 alineatul (4a) din prezentul statut și pentru fiecare gigafabrică de IA, drepturile de vot ale statelor participante se distribuie proporțional cu contribuțiile lor financiare angajate și cu contribuțiile lor în natură la respectiva gigafabrică, până la încheierea acordului de găzduire a gigafabricii de IA; contribuțiile în natură se iau în considerare numai în cazul în care au fost certificate *ex ante* de un expert independent sau de un auditor.

În sensul prezentului alineat, deciziile consiliului de conducere se adoptă cu o majoritate de cel puțin 75 % din totalul voturilor, incluzând voturile membrilor absenți.

(36) se modifică următorul alineat (6):

(6) Pentru atribuțiile menționate la articolul 7 alineatele (5), (5a), (6) și (7) din prezentul statut, deciziile consiliului de conducere se adoptă în două etape.

(37) Articolul 7 din anexă se modifică după cum urmează:

(38) se adaugă următorul alineat (4a):

(4a) Consiliul de conducere îndeplinește următoarele sarcini legate de gigafabricile de IA menționate la articolul 12b din prezentul regulament:

(a) discutarea și adoptarea părții din programul strategic multianual care este legată de înființarea gigafabricilor de IA menționate la articolul 18 alineatul (1) din prezentul statut;

(b) discutarea și adoptarea părții din programul anual de lucru care este legată de instituirea gigafabricilor de IA și de selecția consorțiilor de gigafabrici de IA și estimările cheltuielilor aferente;

(c) aprobarea lansării cererilor de exprimare a interesului, în conformitate cu programul de lucru anual;

(d) aprobarea selecției consorțiilor de gigafabrici de IA care vor înființa și exploata gigafabricile de IA;

(e) determinarea condițiilor perioadei de accesare a gigafabricilor de IA care revine Uniunii;

(f) aprobarea tuturor ofertelor legate de înființarea unei gigafabrici de IA selectate pentru finanțare;

(g) aprobarea contractelor-cadru instituite de Întreprinderea comună EuroHPC pentru furnizarea de componente esențiale și cu cerere ridicată de gigafabrici de IA.

(39) se adaugă următorul alineat (5a):

(5a) În ceea ce privește pilonul de activități „tehnologie cuantică”, se aplică dispozițiile articolului 7 alineatul (5) din prezentul statut, cu excepția activităților legate de achiziționarea și exploatarea calculatoarelor cuantice, pentru care se aplică dispozițiile articolului 7 alineatul (4) din prezentul statut.

(40) Articolul 10 din anexă se modifică după cum urmează:

(41) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

Consiliul consultativ pe probleme industriale și științifice este alcătuit dintr-un grup consultativ pentru cercetare și inovare, un grup consultativ pentru infrastructură și un grup consultativ pentru strategia cuantică.

(42) se adaugă următorul alineat (7):

(7) Grupul consultativ pentru strategia cuantică constă într-un număr maxim de 12 membri, din care până la șase membri sunt numiți de către membrii privați, ținându-se cont de angajamentele lor în cadrul întreprinderii comune, și până la șase membri sunt numiți de către consiliul de conducere, în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) litera (k) din prezentul statut.

(43) Se adaugă următorul articol 12a:

Articolul 12a

Funcționarea grupului consultativ pentru strategia cuantică

1. Grupul consultativ pentru strategia cuantică se întrunește cel puțin de două ori pe an.

2. Grupul consultativ pentru strategia cuantică poate desemna grupuri de lucru, dacă este necesar, sub coordonarea generală a unuia sau a mai multor membri.

3. Grupul consultativ pentru strategia cuantică își alege propriul președinte.

4. Grupul consultativ pentru strategia cuantică își adoptă regulamentul intern și nominalizează entitățile constitutive care reprezintă Grupul consultativ, specificând și durata nominalizării acestora.

(44) Se adaugă următorul articol 14a:

Articolul 14a

Sarcinile grupului consultativ pentru strategia cuantică

1. Grupul consultativ pentru strategia cuantică:

(a) elaborează contribuția sa la proiectul de program strategic multianual în ceea ce privește activitățile legate de tehnologiile cuantice menționate la articolul 20 din prezentul statut și o revizuiește periodic în conformitate cu evoluțiile cererilor din sectoarele științific, industrial și al politicilor;

(b) organizează consultări publice deschise pentru toate părțile publice și private interesate de domeniul tehnologiilor cuantice, pentru a le informa și a obține feedback cu privire la proiectul de program strategic multianual și la proiectele de activități aferente ale programului de lucru în materie de tehnologii cuantice pentru un anumit an.

(c) Contribuția la proiectul de program strategic multianual menționată la alineatul (1) abordează:

(d) prioritățile strategice în materie de cercetare, inovare, implementare și infrastructură pentru dezvoltarea și adoptarea tehnologiilor cuantice și integrarea acestora în ecosistemul digital european, pentru a sprijini reziliența, suveranitatea tehnologică și autonomia strategică a Uniunii, ținând seama, în același timp, de potențialul dublei utilizări a acestor tehnologii;

(e) potențiale activități de cooperare internațională în domeniul tehnologiilor cuantice care aduc valoare adăugată și sunt de interes reciproc, asigurând în același timp alinierea la valorile și interesele în materie de securitate ale Uniunii;

(f) prioritățile în materie de formare, educație și dezvoltare a forței de muncă pentru abordarea competențelor-cheie și a lacunelor în materie de competențe în domeniul tehnologiilor cuantice, inclusiv creșterea gradului de conștientizare cu privire la aplicațiile sensibile din punctul de vedere al securității;

(g) achiziționarea, implementarea și exploatarea infrastructurilor cuantice, inclusiv interconectarea și agregarea cu infrastructurile de calcul de înaltă performanță și cu alte infrastructuri digitale, cum ar fi comunicațiile cuantice și detectarea cuantică;

(h) măsuri pentru consolidarea capacităților, interoperabilitate, standardizare, securitate în domeniul tehnologiilor cuantice, acordând o atenție deosebită riscurilor legate de dubla utilizare și protecției activelor strategice, intereselor, autonomiei sau securității Uniunii.

(45) Articolul 16 din anexă se modifică după cum urmează:

Angajamentele bugetare ale întreprinderii comune pot fi împărțite în tranșe anuale. Începând din ianuarie 2025, cel puțin 20 % din bugetul cumulat al exercițiilor rămase nu se acoperă prin tranșe anuale.

Articolul 40

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European, *Președinta*	*Pentru Consiliu* *Președinta*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ ȘI DIGITALĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI 3
1.1. Titlul propunerii/inițiativei 3
1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e) 3
1.3. Obiectiv(e) 3
1.3.1. Obiectiv(e) general(e) 3
1.3.2. Obiectiv(e) specific(e) 3
1.3.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate 3
1.3.4. Indicatori de performanță 4
1.4. Obiectul propunerii/inițiativei 4
1.5. Motivele propunerii/inițiativei 4
1.5.1. Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei 4
1.5.2. Valoarea adăugată a intervenției UE (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentei secțiuni, „valoarea adăugată a intervenției UE” este valoarea ce rezultă din acțiunea UE care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre. 5
1.5.3. Învățăminte desprinse din experiențele anterioare similare 6
1.5.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare 7
1.5.5. Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor 8
1.6. Durata propunerii/inițiativei și a impactului său financiar 8
1.7. Metoda (metodele) planificată (planificate) de execuție a bugetului 8
2. MĂSURI DE GESTIUNE 10
2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare 10
2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control 10
2.2.1. Justificarea metodei (metodelor) de execuție bugetară, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse 10
2.2.2. Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor 11
2.2.3. Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere) 11
2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor 11
3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI 13

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate) 13
3.2. Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor 14
3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale 14
3.2.1.1. Credite din bugetul votat 14
3.2.1.2. Credite din venituri alocate externe 14
3.2.2. Realizările preconizate finanțate din credite operaționale 19
3.2.3. Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative 20
3.2.3.1. Credite din bugetul votat 20
3.2.3.2. Credite din venituri alocate externe 20
3.2.3.3. Total credite 20
3.2.4. Necesarul de resurse umane estimat 20
3.2.4.1. Finanțare din bugetul votat 21
3.2.4.2. Finanțare din venituri alocate externe 22
3.2.4.3. Necesarul total de resurse umane 22
3.2.5. Prezentare generală a impactului estimat asupra investițiilor legate de tehnologia digitală 23
3.2.6. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual 24
3.2.7. Contribuțiile terților 24
3.3. Impactul estimat asupra veniturilor 25
4. DIMENSIUNILE DIGITALE 25
4.1. Cerințe cu relevanță digitală 25
4.2. Date 25
4.3. Soluții digitale 25
4.4. Evaluarea interoperabilității 26
4.5. Măsuri de sprijinire a implementării digitale 26

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Modificarea Regulamentului Consiliului privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)

Cercetare și inovare și Investiții strategice europene

O Europă pregătită pentru era digitală

(Tehnica de calcul avansată – Clusterul Orizont Europa 4, Dezvoltarea digitală, industria și spațiul
Calculul de înaltă performanță – Obiectivul strategic 1 PED – Mecanismul pentru interconectarea Europei – Sectorul digital)

1.3. Obiectiv(e)

1.3.1. Obiectiv(e) general(e)

Stimularea capacității disponibile de supercalcul în sprijinul obiectivelor Planului de acțiune privind continentul IA, permițând instituirea și implementarea gigafabricilor de IA în întreaga UE.

Autorizarea punerii în aplicare a viziunii strategiei cuantice a UE de a transforma Europa într-un motor industrial cuantic și într-un lider de piață mondial în domeniul tehnologiilor cuantice, menținându-și în același timp poziția de lider științific.

1.3.2. Obiectiv(e) specific(e)

Obiectivul specific nr. 1

Instituirea unor instalații de infrastructură de calcul IA la scară ultralargă (gigafabrici de IA), inclusiv a instalațiilor necesare pentru infrastructura de stocare a datelor, capabile să sprijine dezvoltarea, antrenarea și implementarea unor modele și aplicații de IA de foarte mari dimensiuni la o scară fără precedent (de exemplu, modele de IA de ordinul a sute de trilioane de parametri).

Asigurarea unei puteri masive de calcul pentru volumul de lucru al IA, care să o depășească cu mult pe cea a celor mai mari supercalculatoare existente pentru fabricile de IA din cadrul EuroHPC, prin integrarea centrelor de date eficiente din punct de vedere energetic, a conectivității rețelelor de mare viteză și a unei infrastructuri energetice reziliente esențiale pentru exploatarea gigafabricilor de IA.

Obiectivul specific nr. 2

Consolidarea capacităților de-a lungul întregului lanț valoric cuantic (componente, dispozitive și sisteme) și a capacităților infrastructurii cuantice și abordarea fragmentării între inițiativele europene și cele naționale actuale de consolidare a suveranității tehnologice cuantice și a securității economice a Europei.

1.3.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate

A se preciza efectele pe care ar trebui să le aibă propunerea/inițiativa asupra beneficiarilor vizați/grupurilor vizate.

Gigafabricile de IA vor furniza datele autohtone de talie mondială care lipsesc, precum și infrastructura de calcul pentru entitățile inovatoare europene (start-upuri,

întreprinderi în curs de extindere, industrie), cercetători și părțile interesate din sectorul public. Ele vor consolida competitivitatea și capacitatea de inovare a industriei europene, permițând dezvoltarea unor modele și soluții de IA avansate la scară largă pentru numeroase cazuri de utilizare industrială și sectoare de aplicare diferite. Aceste gigafabrici de IA vor pune bazele unei IA europene cu adevărat suverane, capacitând dezvoltarea unor modele avansate antrenate pe baza datelor europene, reglementate de legislația UE și construite într-un cadru de încredere, sigur și etic care întruchipează valorile europene.

O abordare europeană mai integrată, care să acopere toate tehnologiile cuantice, va consolida competitivitatea globală și suveranitatea tehnologică a Europei, îi va asigura poziția de lider în domeniul tehnologiilor cuantice, va contribui la consolidarea și dezvoltarea în continuare a unui ecosistem european prosper de start-upuri cuantice pentru a se extinde și a-și spori capacitatea de a concura la nivel internațional și de a stabili standarde internaționale.

1.3.4. Indicatori de performanță

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea progreselor și a realizărilor obținute.

– Numărul de gigafabrici de IA implementate [până în 2027].

– Implementarea de calculatoare cuantice care demonstrează avantajul cuantic până în 2030, marcând o etapă esențială în suveranitatea tehnologică a Europei.

– Numărul de locuri de muncă care vor fi create în sectorul tehnologiilor cuantice până în 2030, sprijinind dezvoltarea unui ecosistem european puternic și competitiv.

– Numărul de soluții cuantice care vor fi implementate în diferite aplicații și cazuri de utilizare până în 2030, cu o orientare clară de impact la nivelul științei de bază și aplicate, al industriei și al sectorului public.

1.4. Obiectul propunerii/inițiativei:

☐ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă întreprinsă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare[12]

☑ prelungirea unei acțiuni existente

☐ o fuziune sau o redirecționare a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei

La 9 aprilie 2025, Comisia a lansat o cerere de exprimare a interesului fără caracter obligatoriu pentru gigafabricile de IA, termenul de depunere fiind 20 iunie (a se vedea https://eurohpc-ju.europa.eu/document/download/47492db7-592e-4ad8-b672-9c822f94afa0_en?filename=AI%20GIGAFACTORIES%20CONSULTATION.pdf). Cererea de propuneri urmărește să colecteze idei din întreaga Europă, să identifice potențialele consorții și să contribuie la dezvoltarea unui cadru solid pentru

[12] Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

gigafabricile de IA. După termenul-limită, Comisia va iniția discuții structurate cu anumiți susținători și cu statele membre care le sprijină, pentru a contribui la elaborarea propunerilor lor. Obiectivul este de a lansa cererea oficială de propuneri privind gigafabricile de IA în cadrul Întreprinderii comune EuroHPC înainte de sfârșitul anului 2025. Prin urmare, regulamentul modificat ar trebui să fie în vigoare până atunci, pentru a permite lansarea cererii de propuneri.

Pentru a iniția punerea în aplicare a ***strategiei cuantice pentru Europa***, Comisia va lansa pe termen scurt primele acțiuni specifice în domeniul cuantic. Aceste etape inițiale vor sta la baza strategiei și vor crea un impuls pentru punerea în aplicare pe scară mai largă a acesteia. Sfera de aplicare și amploarea activităților vor fi apoi extinse și intensificate treptat, în conformitate cu adoptarea anticipată, în 2026, a Legii privind tehnologiile cuantice, asigurând conformitatea deplină și maximizând oportunitățile de îndată ce legea va intra în vigoare.

1.5.2. Valoarea adăugată a intervenției UE (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentei secțiuni, „valoarea adăugată a intervenției UE” este valoarea ce rezultă din acțiunea UE care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.

Motivele acțiunii la nivelul UE (*ex ante*)

Inițiativa privind gigafabrica de IA este un candidat firesc pentru o acțiune europeană coordonată, aliniindu-se la strategia Întreprinderii comune EuroHPC și valorificând cele mai adecvate instrumente juridice ale UE pentru punerea în aplicare. Având în vedere amploarea inițiativei, de ordinul a trei până la cinci miliarde EUR pentru fiecare gigafabrică de IA, doar printr-o acțiune la nivelul UE poate Europa să își unească resursele, expertiza și finanțarea pentru a genera masa critică necesară achiziției infrastructurii de date și de calcul în domeniul IA de generația următoare. Acest nivel de ambiție nu poate fi atins doar prin eforturi naționale fragmentate. Cadrul gigafabricii de IA oferă o oportunitate unică de a consolida capacitățile strategice ale Europei în domeniul IA, al infrastructurii eficiente din punct de vedere energetic și al dezvoltării suverane a IA, asigurând faptul că Europa rămâne competitivă și în avangarda inovării în domeniul IA la nivel mondial.

În ceea ce privește tehnologiile cuantice, Europa se află în prezent într-un moment critic în cursa mondială a tehnologiilor cuantice: UE și statele membre au demonstrat un angajament politic puternic, cel mai recent prin Declarația europeană privind tehnologiile cuantice din 2023, și beneficiază de excelență științifică de nivel mondial. Cu toate acestea, peisajul cercetării din Europa este fragmentat, Uniunea și mai multe state membre având programe de cercetare proprii, necoordonate. În plus, ecosistemul cuantic european rămâne fragil și foarte fragmentat. Acesta este dominat de start-upurile mici și de întreprinderile în curs de extindere care se confruntă cu obstacole semnificative în calea creșterii, deoarece nu dispun de fluxuri stabile de venituri, se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul la capital și trebuie să facă față unei cereri industriale limitate. Multe dintre acestea riscă să dispară sau să se mute în ecosisteme mai favorabile din afara Europei. Este necesar un cadru de cooperare între UE și statele membre pentru a asigura o coordonare coerentă și eficace între activitățile naționale și cele europene de cercetare și inovare cuantică, ecosistemul industrial, dezvoltarea infrastructurii și competențele necesare.

Valoarea adăugată la nivelul UE pe care se preconizează că o va avea intervenția (ex-post)

Gigafabricile de IA:

– O mai bună coordonare și punere în comun a unor investiții europene, naționale și industriale la scară largă în implementarea gigafabricilor de IA pentru cercetătorii, antreprenorii, industriile și sectorul public din Europa, care nu pot fi realizate de statele membre și de întreprinderile europene individuale pentru a propulsa UE în avangarda IA la nivel mondial.

– Îmbunătățirea accesului inovatorilor industriali europeni (start-upuri, întreprinderi în curs de extindere și industrie mare), al părților interesate din sectorul public și al cercetătorilor la date de talie mondială în domeniul IA și la resurse de infrastructură, pentru a stimula dezvoltarea în Europa a unor modele de IA ultra performante și la scară ultralargă, precum și a unor soluții IA adaptate nevoilor diverselor sectoare industriale, autorităților publice și disciplinelor științifice.

– Susținerea ecosistemului industrial și de cercetare al UE în domeniul IA prin reunirea resurselor esențiale de date IA și infrastructură de calcul de care au nevoie pentru a dezvolta modele și aplicații de IA generative la scară ultralargă și fiabile.

– Consolidarea potențialului de inovare și a productivității industriei europene, prin facilitarea dezvoltării unor soluții IA complet noi pentru o gamă largă de utilizări și sectoare de aplicații industriale, asigurând astfel competitivitatea și suveranitatea UE ca continent al IA.

Tehnologiile cuantice:

– Eforturi coordonate în domeniul tehnologiilor cuantice la nivelul UE, în parteneriat cu statele membre, pentru a accelera dezvoltarea și implementarea în continuare a tehnologiilor cuantice, evitând duplicarea și fragmentarea.

– Alinierea și punerea în comun a investițiilor UE, naționale și industriale în domeniul tehnologiilor cuantice.

– Furnizarea de infrastructuri de calcul, de detectare și de comunicație cuantică de ultimă generație, care ar fi imposibil de realizat la nivel de stat membru și întreprindere, consolidând autonomia strategică a Europei.

– Crearea unui ecosistem cuantic european coerent și rezilient, care să integreze lanțurile de aprovizionare, activitățile de standardizare și dezvoltarea de competențe adaptate tehnologiilor cuantice.

– Un acces sporit pentru cercetători, start-upuri și industrii europene la infrastructuri și bănci de testare cuantice avansate, sprijinind inovarea și competitivitatea.

– Consolidarea poziționării globale a UE în domenii-cheie, cum ar fi calculul cuantic, comunicația cuantică și detectarea cuantică, aliniate la obiectivele strategice pe termen lung ale UE.

1.5.3. Învățăminte desprinse din experiențele anterioare similare

– Inițiativa privind fabricile de IA lansată în 2024, care a necesitat modificări specifice ale Regulamentului (UE) 2021/1173 privind Întreprinderea comună

EuroHPC, modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1732, a fost un succes uriaș, demonstrând angajamentul ferm și sprijinul ferm al statelor membre. Mai multe lecții-cheie învățate pot fi valorificate pentru a asigura continuarea progreselor și a impactului:

– Consolidarea importanței strategice a gigafabricilor de IA prin evidențierea potențialului acestora de a stimula inovarea la nivelul UE, astfel cum a demonstrat inițiativa privind fabricile de IA.

– Valorificarea angajamentului ferm și a sprijinului din partea statelor membre, astfel cum se arată în inițiativa privind fabricile de IA, pentru a asigura succesul inițiativei privind gigafabricile de IA.

– Utilizarea impulsului oferit de fabricile de IA pentru a atrage și a asigura o finanțare semnificativă, implicând sectoarele public și privat.

– Valorificarea interesului întreprinderilor din domeniul tehnologiei, al integratorilor centrelor de date, al furnizorilor de energie și al fondurilor majore de investiții pentru a integra parteneriatele public-private, stimulând resursele și inovarea.

Pornind de la lecțiile învățate din experiențele anterioare ale fostei întreprinderi comune EuroHPC și din procesul de integrare a tehnologiilor cuantice, pot fi extrase mai multe concluzii esențiale care să ghideze punerea în aplicare cu succes a cadrului privind gigafabricile de IA și tehnologiile cuantice:

– Evitarea fragmentării prin stabilirea unei structuri coerente de guvernanță și investiții, care să permită o acțiune coordonată între UE și statele membre, asigurând o abordare unificată a integrării tehnologiilor cuantice în sistemele HPC.

– Facilitarea unor mecanisme de achiziții publice comune pentru a pune în comun resursele și a accelera implementarea infrastructurilor cuantice de talie mondială, maximizând în același timp eficiența și randamentul investițiilor în întreaga Europă.

– Stimularea adoptării tehnologiilor cuantice dezvoltate de UE prin alinierea instrumentelor de politică industrială, a cadrelor juridice și a instrumentelor de finanțare pentru a crea un mediu favorabil inovării interne, scalării și adoptării pe piață.

– Sprijinirea dezvoltării unui ecosistem european de tehnologie cuantică și HPC sigur și competitiv prin coordonare strategică între actorii din domeniul cercetării, al infrastructurii și al industriei, asigurând reziliența pe termen lung și suveranitatea tehnologică.

1.5.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare

Există complementarități și sinergii clare cu clusterele și misiunile programului Orizont Europa, inclusiv sinergii cu sistemele de tip big data, robotica și IA, precum și cu întreprinderea comună pentru cipuri, care sprijină, împreună, suveranitatea tehnologică a Europei. Întreprinderea comună EuroHPC sprijină, de asemenea, inițiative transversale, cum ar fi e-sănătatea și programul „Geamănul digital al organismului uman”, în care puterea de calcul avansată este esențială.

În paralel, legăturile cu inițiativa Destinația Pământ (DestinE) și sinergiile din cadrul programului Europa digitală (PED) – în special în domenii precum IA, securitatea cibernetică și competențele digitale avansate – consolidează și mai mult valoarea adăugată a rolului integrat al EuroHPC.

Utilizarea gigafabricilor de IA pentru dezvoltarea IA pentru aplicațiile spațiale și cu dublă utilizare și caracterul dublei utilizări a tehnologiilor cuantice înseamnă că progresele respective pot aduce beneficii, de asemenea, aplicațiilor spațiale, de securitate și de apărare strategice europene care sunt în curs de dezvoltare în cadrul diverselor programe spațiale, de securitate și de apărare europene și naționale.

Prin punerea în aplicare coordonată și alinierea la aceste inițiative și programe, Întreprinderea comună EuroHPC consolidată poate juca un rol central în amplificarea capacităților digitale ale Europei, asigurând coerența, impactul și durabilitatea în întregul peisaj al cercetării și inovării din UE.

1.5.5. Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor

Gestionarea domeniilor de acțiune propuse pentru Întreprinderea comună EuroHPC este în concordanță cu mandatul său existent și cu sfera sa operațională. Deși aceste domenii pot necesita expertiză specifică sau noi atribuții, întreprinderea comună are capacitatea de a le absorbi printr-o realocare eficientă a resurselor și o aliniere strategică a activităților în derulare. Întreprinderea comună EuroHPC pune deja în aplicare în mod eficace strategia europeană privind HPC, inclusiv implementarea calculului cuantic și de înaltă performanță și a infrastructurilor de IA (cum ar fi fabricile de IA), inițiativele de C&D și acțiunile legate de conectivitate. Performanța sa puternică în aceste domenii a oferit informații valoroase, care au contribuit în mod direct la elaborarea prezentului regulament. Acest bilanț demonstrează că Întreprinderea comună EuroHPC este bine poziționată pentru a-și asuma un rol extins în sprijinul obiectivelor europene ambițioase în ceea ce privește gigafabricile de IA și tehnologia cuantică.

1.6. Durata propunerii/inițiativei și a impactului său financiar

☑**durată limitată**

– ☑ în vigoare de la 1.1.2021 până la 31.12.2033

– ☑ impact financiar din 2021 până în 2027 pentru creditele de angajament și din 2021 până în 2033 pentru creditele de plată

☐ **durată nelimitată**

– punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,

– urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Metoda (metodele) planificată (planificate) de execuție a bugetului[13]

☐ **Gestiune directă** asigurată de către Comisie

[13] Explicații detaliate privind metodele de execuție a bugetului, precum și trimiterile la Regulamentul financiar, sunt disponibile pe site-ul de internet BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

– ☐ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii

– ☐ prin intermediul agențiilor executive

☐ **Gestiune partajată** cu statele membre

☑ **Gestiune indirectă** prin delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

– ☐ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea

– ☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza)

– ☐ Băncii Europene de Investiții și Fondului European de Investiții

– ☑ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar

– ☐ organismelor de drept public

– ☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să li se furnizeze garanții financiare adecvate

– ☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și cărora li se furnizează garanții financiare adecvate

– ☐ organismelor sau persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul politicii externe și de securitate comună, în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, și care sunt identificate în actul de bază relevant

– ☐ organismelor stabilite într-un stat membru, reglementate de dreptul privat al unui stat membru sau de dreptul Uniunii și eligibile pentru a li se încredința, în conformitate cu normele sectoriale, execuția unor fonduri sau a unor garanții bugetare ale Uniunii, în măsura în care aceste organisme sunt controlate de organisme de drept public sau de organisme de drept privat cu misiune de serviciu public și beneficiază de garanții financiare adecvate care sunt furnizate sub formă de răspundere solidară din partea organismelor de control sau de garanții financiare echivalente și care pot fi limitate, pentru fiecare acțiune, la cuantumul maxim al sprijinului din partea Uniunii.

Observații

Nu se aplică

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

Activitățile Întreprinderii comune EuroHPC fac obiectul unei monitorizări continue și al unor revizuiri periodice, în conformitate cu normele sale financiare, pentru a asigura atât cel mai mare impact și cel mai înalt nivel de excelență, cât și utilizarea cea mai eficientă a resurselor. Rezultatele monitorizării și ale revizuirilor periodice contribuie la evaluările întreprinderii comune în cadrul evaluărilor programului Orizont Europa, astfel cum se prevede la articolul 47 din Regulamentul de instituire a programului Orizont Europa.

În plus, Comisia va efectua o evaluare finală, asistată de experți independenți, pentru a analiza modul în care întreprinderea comună își îndeplinește misiunea în funcție de obiectivele sale economice, tehnologice, științifice, societale și de politică și pentru a evalua eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată, la nivelul Uniunii, a activităților sale în cadrul programului Orizont Europa. Evaluarea va examina sinergiile și complementaritățile sale cu inițiativele relevante de la nivel european, național și, după caz, regional, inclusiv sinergiile cu alte părți ale programului Orizont Europa (precum misiunile, clusterele sau programele tematice/specifice). Impacturile obținute la nivelul Uniunii și la nivel național, ținând seama de componenta referitoare la sinergii și la adaptarea retroactivă a politicilor, vor beneficia de o atenție deosebită.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control

2.2.1. Justificarea metodei (metodelor) de execuție bugetară, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse

Auditorul intern al Comisiei exercită în cadrul întreprinderii comune aceleași competențe pe care le exercită în cadrul Comisiei. În plus, consiliul de conducere poate asigura, după caz, înființarea unei capacități interne de audit a întreprinderii comune.

În conformitate cu articolul 157 din Regulamentul (UE, Euratom) 2509/2024, întreprinderea comună va respecta principiile bunei gestiuni financiare, transparenței și non-discriminării și va garanta un nivel de protecție a intereselor financiare ale membrilor săi echivalent cu cel necesar în temeiul regulamentului respectiv.

Auditurile ex post ale cheltuielilor legate de acțiunile indirecte vor fi efectuate în conformitate cu programele Orizont Europa, Europa digitală și Programul-cadru pentru interconectarea Europei.

Pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, Comisia va supraveghea activitățile Întreprinderii comune EuroHPC în conformitate cu Regulamentul financiar, în special prin efectuarea de audituri și evaluări cu privire la punerea în aplicare a programului, va aplica procedurile de examinare și acceptare a conturilor și va exclude din cheltuielile de finanțare ale Uniunii plățile care au fost efectuate cu încălcarea normelor aplicabile. Aceasta poate suspenda și întrerupe, de asemenea, plățile, în cazul în care stabilește existența unor nereguli financiare sau administrative.

2.2.2. Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor

Principalele riscuri identificate până în prezent sunt i) contribuția scăzută a statelor participante la buget, ii) contribuția în natură a membrilor privați (IKOP) la îndeplinirea obiectivului lor minim în materie de contribuție.

(i) În 2024, Întreprinderea comună EuroHPC a îmbunătățit semnificativ execuția bugetului său administrativ, ajungând la 95 % în angajamente și 80 % în plăți – o evoluție care se preconizează că va răspunde observațiilor formulate anterior în cadrul auditurilor. În timp ce și plățile operaționale au crescut substanțial (de la 19 % la 59 %), execuția angajamentelor a scăzut (de la 83 % la 72 %), ceea ce înseamnă că unele preocupări ale auditorilor ar putea persista în privința bugetului operațional. Această evoluție a fost determinată în principal de impactul Regulamentului (UE) 2024/1732 modificat, care a impus o redefinire a priorităților programului de lucru pentru 2024, pentru a integra noua inițiativă privind IA. Prin urmare, sursele de finanțare au fost reevaluate, creditele neutilizate au fost realocate, iar unele activități planificate au fost amânate pentru perioada 2025-2027.

(ii) Curtea de Conturi Europeană (CCE) continuă să facă referire la preocupările exprimate de Parlamentul European cu privire la contribuțiile constant mai mici decât cele vizate în cadrul IKOP. Având în vedere cerința de cofinanțare 50/50 între fondurile UE și fondurile publice naționale – și nu membrii privați – actualul model IKOP nu poate îndeplini în mod realist obiectivul de 900 de milioane EUR stabilit în regulamentul din 2021. Prin urmare, atât Parlamentul, cât și CCE au solicitat Comisiei să reevalueze fezabilitatea acestor obiective. Deși această problemă de finanțare structurală depășește mandatul întreprinderii comune, aceasta își menține angajamentul de a sprijini Comisia și a angajat un consultant extern pentru a îmbunătăți monitorizarea și raportarea IKOP în limitele constrângerilor existente.

Trebuie remarcat faptul că investițiile private mari preconizate pentru implementarea gigafabricilor de IA (de ordinul a câteva miliarde de euro) vor îmbunătăți drastic actualul model IKOP și se preconizează că vor depăși de departe obiectivul stabilit, de 900 de milioane EUR. În mare măsură, aceeași logică a investițiilor private se va aplica și dezvoltării în continuare a tehnologiilor cuantice aflate în responsabilitatea întreprinderii comune.

2.2.3. Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)

În calitate de întreprindere comună creată în cadrul programului Orizont Europa, Întreprinderea comună EuroHPC va fi inclusă în strategia de audit a Comisiei. În particular, acțiunile indirecte puse în aplicare de întreprinderea comună vor fi monitorizate de către CIC pentru a asigura o rată de eroare la același nivel cu celelalte acțiuni finanțate în cadrul programului Orizont Europa.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

Comisia sau reprezentanții săi și Curtea de Conturi au competența de a efectua audituri, pe baza documentelor și a observațiilor de la fața locului, la toți beneficiarii de granturi, contractorii și subcontractorii care primesc fonduri din partea UE. EuroHPC a făcut obiectul unor audituri periodice ale CCE.

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și Parchetul European (EPPO) pot efectua și investigații, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu prevederile și procedurile prevăzute în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului[14] și în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[15], pentru a stabili dacă au avut loc acte de fraudă, de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene în legătură cu un acord de grant sau cu un contract privind finanțarea din partea UE.

Fără a aduce atingere celor de mai sus, acordurile de grant și contractele rezultând din punerea în aplicare a prezentului regulament împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții la fața locului.

[14] Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

[15] Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

- Linii bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Rubrica 1 **Piața unică, inovare și sectorul digital**	Dif./Nedif. [16]	din partea țărilor AELS[17]	din partea țărilor candidate și potențial candidate[18]	din partea altor țări terțe	alte venituri alocate
	01 02 02 42 01 – OE – Clusterul „Dezvoltare digitală, industrie și spațiu” – Întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) Cheltuieli de sprijin	Dif.	DA	DA	DA	DA
	01 02 02 42 02 – OE – Clusterul „Dezvoltare digitală, industrie și spațiu” – întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) Cheltuieli operaționale	Dif.	DA	DA	DA	DA
	02 04 02 11 01 – PED – întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) Cheltuieli de sprijin	Dif.	DA	DA	DA	DA
	02 04 02 11 02 – PED – întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) Cheltuieli de sprijin	Dif.	DA	DA	DA	DA
	02 03 03 – MIE Digital	Dif.	NU	DA	DA	DA

[16] Dif. = credite diferențiate/Nedif. = credite nediferențiate.
[17] AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.
[18] Țările candidate și, după caz, potențial candidate din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale

– ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale

– ☑Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos

3.2.1.1. Credite din bugetul votat și inclusiv credite AELS

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	1	1 – Piața unică, inovare și sectorul digital

Propunerea nu va crește nivelul total al cheltuielilor programate la rubrica 1 din cadrul financiar multianual 2021-2027. Într-adevăr, contribuția suplimentară a Uniunii, inclusiv a AELS, la Întreprinderea comună EuroHPC va fi pusă în comun din programul Orizont Europa, din programul Europa digitală și din Mecanismul pentru interconectarea Europei – Programul digital (MIE – Sectorul digital).

Această contribuție suplimentară va fi finanțată prin:

(i) redistribuirea internă a pachetului financiar actual al programului Europa digitală,

(ii) redistribuirea internă a pachetului financiar actual al programului Orizont Europa,

(iii) redistribuirea internă a pachetului financiar actual al Mecanismului pentru interconectarea Europei – Programul digital.

Tabelele de sinteză de mai jos oferă o imagine de ansamblu completă a tuturor surselor de finanțare.

milioane EUR (cu trei zecimale)

Credite operaționale realocate în cadrul programului **Europa digitală**			**2025**	**2026**	**2027**	**TOTAL**
02 04 01 11 – Programul Europa digitală – Centrul de competențe în materie de securitate cibernetică	Angajamente	(1a)	15 000	16 000		31 000
TOTAL credite realocate în cadrul programului Europa digitală	Angajamente	=1a	**15 000**	**16 000**		**31 000**

Credite operaționale realocate în cadrul **MIE – Sectorul digital**			**2025**	**2026**	**2027**	**TOTAL**
02 03 03 01 – MIE Digital	Angajamente	(1a)	100 000			100 000
TOTAL credite realocate în cadrul MIE-Digital	Angajamente	=1a	**100 000**			**100 000**

Credite operaționale realocate în cadrul programului **Orizont Europa**			**2025**	**2026**	**2027**	**TOTAL**
01 02 01 03 – Infrastructuri de cercetare	Angajamente	(1a)		100 000		100 000
01 02 02 10 – Clusterul „Sănătate”	Angajamente	(1a)		19 685	24 029	43 714
01 02 02 11.02 – Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” – buget operațional	Angajamente	(1a)		6 145	4 194	10 339
01 02 02 12.02 – Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” – buget operațional	Angajamente	(1a)		4 538	2 275	6 813
01 02 02 20 – Clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii”	Angajamente	(1a)		10 276	9 823	20 099
01 02 02 30 – Clusterul „Securitatea civilă pentru societate”	Angajamente	(1a)		23 758	3 452	27 210
01 02 02 40 – Clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul”	Angajamente	(1a)		282 614	22 457	305 071
01 02 02 42.02 – Întreprinderea comună	Angajamente	(1a)		10 494	9 997	20 490

pentru cipuri						
01 02 02 43.02 – Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” – buget operațional	Angajamente	(1a)		3 950	3 868	7 818
01 02 02 50 – Clusterul „Climă, energie și mobilitate”	Angajamente	(1a)		53 784	46 433	100 217
01 02 02 51.02 – Întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 – buget operațional	Angajamente	(1a)		2 842	3 136	5 978
01 02 02 52.02 – Întreprinderea comună pentru o aviație curată – buget operațional	Angajamente	(1a)		3 853	11 773	15 626
01 02 02 53.02 – Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei – buget operațional	Angajamente	(1a)		2 404	1 728	4 131
01 02 02 54.02 – Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat – buget operațional	Angajamente	(1a)		4 016	4 561	8 578
01 02 02 60 – Clusterul „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”	Angajamente	(1a)		37 152	37 478	74 629
01.020261.02 – Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa – buget operațional	Angajamente	(1a)		4,488	4 797	9 286
TOTAL credite realocate în cadrul programului Orizont Europa	Angajamente	=1a		**570 000**	**190 000**	**760 000**

==========

Contribuția UE la Întreprinderea comună EuroHPC

milioane EUR (cu trei zecimale)

Întreprindere comună			**2025**	**2026**	**2027**	***După 2027***	**TOTAL**
Titlul 3	Angajamente	(3a)	115 000	586 000	190 000		**891 000**
	Plăți	(3b)			210 000	681 000	**891 000**
TOTAL credite suplimentare pentru întreprinderea comună	Angajamente	=1+1 a+3a	115 000	586 000	190 000		**891 000**
	Plăți	=2+2 a+3b			210 000	681 000	**891 000**

milioane EUR (cu trei zecimale)

Întreprindere comună	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***După 2027***	**TOTAL**
Resurse umane[1]	-	1 486	4 721	6 695	6 829	6 966	42 425		69 122

Alte cheltuieli administrative		-	2 031	1 713	1 747	1 782	1 818	13 786		22 878
TOTAL DG	Credite		**3 517**	**6 434**	**8 443**	**8 612**	**8 784**	**56 211**		**92 000**

[1] Gestionarea acțiunilor OE și PED. Costurile aferente pentru ENI sunt determinate pe baza costului anual mediu al personalului TA (152 000 EUR) și AC (82 000 EUR).

Rubrica din cadrul financiar multianual	**7**	„Cheltuieli administrative”[19]

milioane EUR (cu trei zecimale)

DG CNECT (10 AD permanenți, în ENI, 2 AC, în ENI)		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***După 2027***	**TOTAL**
Resurse umane [1]		0,772	0,787	0,803	0,819	0,836	2 082	2 082	*6 246*	**14 427**
Alte cheltuieli administrative		p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	*p.m*	p.m
TOTAL credite în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0,772	0,787	0,803	0,819	0,836	2 082	2 082	*6 246*	**14 427**

19 Pentru determinarea creditelor necesare, ar trebui utilizate cifrele anuale privind costurile medii disponibile pe pagina web BUDGpedia.

3.2.2. Realizările estimate finanțate din credite operaționale (nu se completează pentru agențiile descentralizate)

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

A se indica obiectivele și realizările			Anul **2024**		Anul **2025**		Anul **2026**		Anul **2027**		A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea secțiunea 1.6)						**TOTAL**	
	REALIZĂRI																	
⇩	Tip[20]	Costuri medii	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Total nr.	Total costuri
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1[21]…																		
- Realizare																		
- Realizare																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1																		
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2 …																		
- Realizare																		
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2																		
TOTALURI																		

[20] Realizările se referă la produsele și serviciile care trebuie furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de drumuri construiți etc.).

[21] Conform descrierii din secțiunea 1.3.2. „Obiectiv(e) specific(e)…”.

3.2.3. Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative

– ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ suplimentare

– ☑ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos

3.2.3.1. Credite din bugetul votat

CREDITE VOTATE	Anul **2024**	Anul **2025**	Anul **2026**	Anul **2027**	**TOTAL 2021-2027**
RUBRICA 7					
Resurse umane	0,819	0,836	2 082	2 082	**5 819**
Alte cheltuieli administrative	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Subtotal RUBRICA 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
În afara RUBRICII 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Subtotal în afara RUBRICII 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
TOTAL	0,819	0,836	2 082	2 082	**5 819**

Necesarul de credite pentru resursele umane și pentru alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele direcției generale (DG) respective care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau au fost redistribuite intern în cadrul DG-ului respectiv, completate, după caz, cu resurse suplimentare care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii anuale de alocare și ținând seama de constrângerile bugetare.

3.2.4. Necesarul de resurse umane estimat

– ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane

– ☑ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos

3.2.4.1. Impactul estimat asupra resurselor umane ale Comisiei – Finalizat din bugetul votat

Estimări în echivalent normă întreagă (ENI)[22]

CREDITE VOTATE	Anul **2024**	Anul **2025**	Anul **2026**	Anul **2027**
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)				
20 01 02 01 (Sediul central și reprezentanțele Comisiei)	4	4	10	10
20 01 02 03 (delegațiile UE)	0	0	0	0
01 01 01 01 (Cercetare indirectă)	0	0	0	0
01 01 01 11 (Cercetare directă)	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza)	0	0	0	0
• Personal extern (în ENI)				
20 02 01 (AC, END din „pachetul global")	2	2	2	2
20 02 03 (AC, AL, END și JPD în delegațiile UE)	0	0	0	0
Cheltuieli administrative Linie de sprijin [XX.01.AAAA] - la sediu	0	0	0	0
Cheltuieli administrative Linie de sprijin [XX.01.AAAA] - în delegațiile UE	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END - Cercetare indirectă)	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END - Cercetare directă)	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – Rubrica 7	0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – În afara rubricii 7	0	0	0	0
TOTAL	**6**	**6**	**12**	**12**

Având în vedere situația dificilă per ansamblu de la rubrica 7, atât în ceea ce privește personalul, cât și nivelul creditelor, necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau redistribuite în cadrul DG-ului sau al altor servicii ale Comisiei.

[22] Vă rugăm să precizați după tabel câte ENI din numărul indicat sunt deja alocate gestionării acțiunii și/sau pot fi redistribuite în cadrul DG-ului pe care îl reprezentați și care este valoarea nevoilor dumneavoastră nete.

Personalul necesar pentru punerea în aplicare a propunerii (în ENI):

	Personal ce urmează să fie acoperit de personalul actual disponibil în cadrul serviciilor Comisiei	**În mod excepțional, personal suplimentar***		
		Personal ce urmează să fie finanțat în cadrul rubricii 7 sau Cercetare	**Personal ce urmează să fie finanțat de la linia BA**	**Personal ce urmează să fie finanțat din taxe**
Posturi din schema de personal	10		Nu se aplică	
Personal extern (AC, END, INT)	2			

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate de:

Funcționari și personal temporar	
Personal extern	

3.2.4.2. Impactul estimat asupra resurselor umane ale întreprinderii comune – Finanțare din bugetul votat

Nu există cerințe suplimentare în ceea ce privește resursele umane în cadrul întreprinderii comune. Informațiile de mai jos sunt incluse doar cu titlu de referință și reflectă cerințele în materie de resurse umane menționate în fișa financiară legislativă anterioară.

	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	După 2027	**TOTAL**
Funcționari (grade AD)					
Funcționari (grade AST)					
Personal contractual	27	27	27	27	27
Agenți temporari	27	27	27	27	27
Experți naționali detașați					
TOTAL	**54**	**54**	**54**	**54**	**54**

	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	După 2027	**TOTAL**
Funcționari (grade AD)					
Funcționari (grade AST)					
Personal contractual	2 303	2 350	2 397	24 914	**36 129**
Agenți temporari	4 744	4 839	4 936	10 678	**34 358**
Experți naționali detașați					
TOTAL	**7 048**	**7 189**	**7 332**	**35 592**	**70 487**

3.2.5. Prezentare generală a impactului estimat asupra investițiilor legate de tehnologia digitală

Obligatoriu: în tabelul de mai jos trebuie inclusă cea mai bună estimare a investițiilor legate de tehnologia digitală generate de propunere/inițiativă.

În mod excepțional, atunci când este necesar pentru punerea în aplicare a propunerii/inițiativei, creditele de la rubrica 7 trebuie prezentate la linia desemnată.

Creditele de la rubricile 1 – 6 trebuie reflectate ca „Cheltuieli legate de politica IT determinate de programele operaționale”. Aceste cheltuieli se referă la bugetul operațional care trebuie utilizat pentru reutilizarea/cumpărarea/dezvoltarea platformelor/instrumentelor IT direct legate de punerea în aplicare a inițiativei și pentru investițiile asociate lor (de exemplu licențe, studii, stocarea datelor etc.). Informațiile furnizate în acest tabel trebuie să fie în concordanță cu detaliile prezentate în secțiunea 4 „Dimensiunile digitale”.

TOTAL credite pentru componenta digitală și IT	Anul **2024**	Anul **2025**	Anul **2026**	Anul **2027**	**TOTAL CFM 2021-2027**
RUBRICA 7					
Cheltuieli IT (corporative)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Subtotal RUBRICA 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
În afara RUBRICII 7					
Cheltuieli de politică IT pentru programele operaționale	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Subtotal în afara RUBRICII 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
TOTAL	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.6. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

Propunerea/inițiativa:

– ☒ poate fi finanțată integral prin realocarea creditelor în cadrul rubricii relevante din cadrul financiar multianual (CFM)

milioane EUR (cu trei zecimale)

De la linia		Suma (milioane EUR)	La linia
01 02 01 03	Infrastructuri de cercetare	100 000	01 02 02 41
01 02 02 10	Clusterul „Sănătate”	43 714	01 02 02 41
01 02 02 11.02	Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” – buget operațional	10 339	01 02 02 41
01 02 02 12.02	Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” – buget operațional	6 813	01 02 02 41
01 02 02 20	Clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii”	20 099	01 02 02 41
01 02 02 30	Clusterul „Securitatea civilă pentru societate”	27 210	01 02 02 41
01 02 02 40	Clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul”	305 071	01 02 02 41
01 02 02 42.02	Întreprinderea comună pentru cipuri	20 491	01 02 02 41
01 02 02 43.02	Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” – buget operațional	7 818	01 02 02 41
01 02 02 50	Clusterul „Climă, energie și mobilitate”	100 217	01 02 02 41
01 02 02 51.02	Întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 – buget operațional	5 978	01 02 02 41
01 02 02 52.02	Întreprinderea comună pentru o aviație curată – buget operațional	15 626	01 02 02 41
01 02 02 53.02	Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei – buget operațional	4 131	01 02 02 41
01 02 02 54.02	Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat – buget operațional	8 578	01 02 02 41
01 02 02 60	Clusterul „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”	74 629	01 02 02 41
01 02 02 61.02	Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa – buget operațional	9 286	01 02 02 41
Subtotal OE	*Programul Orizont Europa*	*760 000*	
02 03 03 01	Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) – Sectorul digital	100 000	02 03 03 02
Subtotal MIE	*Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)*	*100 000*	
02 04 01 11	Programul Europa digitală – Centrul european de competențe în materie de securitate cibernetică	31 000	02 04 02 11
Subtotal PED	*Programul Europa digitală*	*31 000*	
	Total	**891 000**	

3.2.7. Contribuțiile terților

Propunerea/inițiativa:

– ☐ nu prevede cofinanțare din partea terților

– ☑ prevede cofinanțare din partea terților, estimată mai jos:

Se preconizează ca statele participante să contribuie cu o sumă cel puțin egală cu contribuția Uniunii menționată la articolul 5 alineatul (1) primul paragraf.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

– ☑Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.

– ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:

– ☐ asupra resurselor proprii

– ☐ asupra altor venituri

– ☐ vă rugăm să indicați dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul financiar în curs	Impactul propunerii/inițiativei[23]			
		Anul **2024**	Anul **2025**	Anul **2026**	Anul **2027**
Articolul …….					

Pentru veniturile alocate, a se preciza linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

Alte observații (de exemplu, metoda/formula utilizată pentru calcularea impactului asupra veniturilor sau orice alte informații).

4. DIMENSIUNILE DIGITALE

Nu se aplică

4.1. Cerințe cu relevanță digitală

Nu se aplică

4.2. Date

Nu se aplică

4.3. Soluții digitale

Nu se aplică

[23] În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sumele brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costurile de colectare.

4.4. Evaluarea interoperabilității

Nu se aplică

4.5. Măsuri de sprijinire a implementării digitale

Nu se aplică